

[H. P. Hansen (Sorø A.)]

16. November 1914 vedtoges der her i Rigsdagen et Lovforslag, hvorefter Overtrædelser af Loven af 7. August 1914 kunde medføre Bøder fra 5 til 10 000 Kr. eller Fængsel. I godt 3 Aar virkede saa denne Lov; saa viste det sig, at man var nødsaget til at tilføje endnu en Straffebestemmelse, saaledes at Bøden kunde hæves til det dobbelte af Værdien af den ved Forseelsen indvundne Fordel. Begge disse Straffelove blev vedtaget enstemmigt i begge Rigsdagens Ting. I det her foreliggende Lovforslag har Handelsministeren indført strenge Straffebestemmelser, men efter min Mening ikke for strenge. Her er Tale om Bøde, Hæfte eller Fængsel, uden at der er fastsat nogen Grænse, og der er tilføjet en Bestemmelse om, at det Udbytte, der indvindes ved Handlinger, som er strafbare i Henhold til Loven, ved Dom kan inddrages i Statskassen. Det synes jeg er en fornuftig Bestemmelse. Hvad hjælper det, at man idømmer en Mand 10 000 Kr. i Bøde, hvis han ved den Forseelse, der er begaaet, har en Fortjeneste paa f. Eks. 100 000 Kr.? Endvidere findes der en Bestemmelse om, at den, der findes skyldig til Straf, ved Dom kan frakendes Retten til at drive Næring for en bestemt Tid eller for bestandig. Man kan synes, det er meget strengt, men efter de Erfaringer, man gjorde i Krigsperioden, synes jeg ikke, det kan siges, man her gaar for vidt.

Med Hensyn til Lovforslagets § 2 har den højtærede Handelsminister i sin Forelæggelsestale meddelt, at denne Paragraf nu er blevet overflødig ved Vedtagelsen i Gaar af Loven angaaende Banker og Sparekasser, saaledes at denne Paragraf altsaa kan udgaa.

Angaaende Lovforslagets § 7, der handler om Lovens Ikrafttræden, er sikkert alle enige om, at Loven bør træde i Kraft, saa snart den er vedtaget, og man kan vel ogsaa være enig om, at den bør søges gennemført i Rigsdagen i Dag eller i Nattens Løb, saaledes at den straks kan komme til at virke. Om Lovens Varighed vil der efter de Udtalelser, der faldt her i Gaar, være delte Meninger, og paa dertil givne Foranledning har Handelsministeren over for mig udtalt, at han ikke har noget imod, at der gives Loven en bestemt Varighed, uden at han dog har udtalt sig om, i hvor lang Tid Loven skulde være gældende. Naar der ikke er foreslaaet en Tidsfrist i Lovforslaget, skyldes det, at det har været forelagt Statsraadet, inden Forhandlingerne fandt Sted

her i Gaar, men Ministeren er villig til at stille et Ændringsforslag i saa Henseende.

Den højtærede Handelsminister udtalte ved Lovforslagets Fremsættelse, at Loven skulde administreres i saa nøje Tilslutning til Erhvervslivet som muligt, og heri er sikkert alle enige. Ingen ønsker at fortrædige vort Erhvervsliv. Men vi maa tilføje, at vi ønsker, at Loven skal administreres med den fornødne Fasthed, saaledes at Lovens Bestemmelser ogsaa kommer til at virke, og jeg tvivler i saa Henseende ikke om, at det ogsaa vil ske.

Jeg takker den højtærede Handelsminister for Fremsættelsen af dette Forslag, tilsiger ham mit Partis Støtte og anbefaler Forslaget til velvillig og hurtig Behandling i dette høje Ting.

Knud Kristensen: Det er jo en meget omfattende og indgribende Regulering, der gennem det forelagte Lovforslag gives Bemyndigelse til; man kan vel nok sige, at den, som har en saadan Bemyndigelse, i Virkeligheden har Hals- og Haandsret over Produktion, Handel og Omsætning, kort sagt hele Næringslivet.

Nu skal vi fra Venstres Side ikke benægte, at det i en Krigssituation kan være nødvendigt med Indgreb paa disse Omraader, og vi vil heller ikke hævde, at man paa Forhaand skal kunne sige, hvor meget af den Slags det bliver nødvendigt at foretage. Derfor er der vel heller ikke andet at gøre end at give en vis Bemyndigelse, altsaa gaa ind for selve Forslagets Princip om en Bemyndigelse til Ministeren til at foretage visse Handlinger paa disse Omraader. Men under saadanne Forhold, hvor man ikke ret vel, og maaske slet ikke, fra Lovgivningsmagtens Side, kan angive nogen egentlig Begrænsning med Hensyn til, hvad der maa foretages, og hvad der ikke maa foretages, er det jo Administrationen af selve Loven, der bliver afgørende for, hvordan Loven kommer til at virke. En saadan Lov kan uden Tvivl administreres saadan, at der kun foretages de nødvendige Indgreb, men den kan ogsaa meget vel administreres saadan, at man derigennem søger at fremme egne partipolitiske Formaal, og det paa en Maade, som efter vor Mening baade kan være uretfærdig og til stor Skade for Samfundet som Helhed.

Nu er det selvfølgelig ikke min Mening at ville paastaa, at den højtærede Handelsminister kunde tænke sig at administrere Loven saadan, at den virkede til Skade og virkede uretfærdigt over for de